

جامعه پذیری و خود پنداره در سنین دبستان

مجتبی دیناروند

مفسر دیناروند

www.ketab.ir

سرشناسه : دیناروند، مجتبی، ۱۳۵۸ -
 عنوان و نام پدیدآور : جامعه‌پذیری و خودپنداره در سنین دبستان/ نویسندگان مجتبی دیناروند
 ، مهتاب دیناروند .
 مشخصات نشر : تربت حیدریه: چشم‌انداز قطب، ۱۳۹۷.
 مشخصات ظاهری : ۹۶ ص.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۴۹۳-۰۵۱-۲ : ریال ۱۵۰۰۰۰
 وضعیت فهرست : فیبا
 نویسی :
 یادداشت : کتابنامه: ص. ۸۴.
 موضوع : جامعه‌پذیری
 موضوع : Socialization
 موضوع : فراشناخت در کودکان
 موضوع : Metacognition in children
 منابع : دیناروند، مهتاب، ۱۳۷۴ -
 ۱ بندگی‌کنگره : HM۱۳۹۷۶۸۶ ۲ ج ۹۵/
 رده بندی د : ۳۲/۳۰۳
 شماره : ۵۱۳۳۲۴۸۴
 کتابشناسی : ۵۱۳۳۲۴۸۴

جامعه‌پذیری و خودپنداره در سنین دبستان

نویسندگان : مجتبی دیناروند - مهتاب دیناروند
 ناشر : انتشارات چشم‌انداز قطب
 تیراژ : ۲۰۰۰
 نوبت چاپ : اول
 تاریخ چاپ : ۱۳۹۷
 چاپ : ویونا
 قطع : وزیری
 تعداد صفحات : ۹۶
 قیمت : ۱۵۰۰۰۰ ریال
 شابک :

۹۷۸	۶۰۰	۴۹۳	۰۵۱	۲
-----	-----	-----	-----	---

آدرس: تربت حیدریه، خیابان رازی، رازی ۳
 تلفن: ۰۹۱۵۳۳۲۸۵۱۶ - ۰۹۲۲۳۵۷۹۱۰۹

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول:	۵
کلیات	۵
مقدمه	۵
مدارس از نظر جنسیت	۸
تعاریف کلید واژه ها	۱۱
کلیشه جنسیتی	۱۱
جامعه پذیری	۱۱
خودپنداره	۱۲
فصل دوم:	۱۳
کلیشه ای جنسیتی، طرحواره ها	۱۳
مقدمه	۱۳
کلیشه ای جنسیتی	۱۵
مفهوم کلیشه (تفکر قالبی، عقاید قالبی)	۱۵
طرحواره ها	۱۶
کلیشه های جنسیتی	۱۷

۱۸	 رسانه ها و کلیشه های جنسیتی
۱۹	 دیدگاه های درباره کلیشه ای ها جنسیتی
۱۹	 نظریه یادگیری اجتماعی
۲۰	 نظریه جامعه پذیری جنسیت
۲۱	 نظریه طرحواره جنسیتی
۲۳	 فصل سوم:
۲۳	 خود و خود پنداره
۲۳	 تعریف خود پنداره
۲۴	 اهمیت مفهوم خود و خود پنداره
۲۵	 ویژگی های خود
۲۵	 الف) خود سازمان یافته
۲۶	 ب) خود پویا
۲۷	 شکل گیری خود و خود پنداره
۳۰	 علل پیدایش پدیده خود و خود پنداره
۳۳	 مفهوم خویش و تفاوت آن با خود پنداره از نظر راجرز
۳۴	 رابطه رفتار با اجتماع و خود پنداره
۳۵	 رهنمودهای عملی برای ارتقای مفهوم «خود»
۳۸	 خود پنداره و عملکرد تحصیلی
۴۰	 نقش معلم در افزایش مطلوبیت خود در دانش آموزان

۴۳	دیدگاه های نظری در مورد خودپنداره.....
۴۳	دیدگاه صاحب نظران غربی.....
۴۳	کارل راجرز:.....
۴۵	ابراهام مازلو:.....
۴۵	آلفرد آدلر:.....
۴۶	کوپر اسمیت:.....
۴۸	اریک اریکسون:.....
۴۹	دیدگاه اسلام.....
۵۱	فصل چهارم:.....
۵۱	جامعه پذیری.....
۵۱	مفهوم جامعه پذیری.....
۵۳	عوامل جامعه پذیری.....
۵۳	تبیین ارتباط بین نقش خانواده با جامعه پذیری افراد.....
۵۵	تبیین ارتباط بین نقش نظام آموزشی جامعه پذیری افراد.....
۵۷	تبیین ارتباط بین نقش گروه همسالان با جامعه پذیری افراد.....
۵۸	تبیین ارتباط بین نقش وسایل ارتباط جمعی با جامعه پذیری افراد.....
۶۱	راهکارهای جامعه پذیری.....
۶۲	مراحل جامعه پذیری.....
۶۴	عناصر اساسی جامعه پذیری.....

۶۵	 کارکردهای جامعه پذیری
۶۵	 جامعه پذیری نارسا
۶۶	 جامعه پذیری و کنترل اجتماعی
۶۶	 اهداف جامعه پذیری
۶۹	 دیدگاه صاحب‌نظران غربی در مورد جامعه پذیری
۶۹	 نظریه امیل دورکیم
۷۱	 جرج هربرت مالدین
۷۳	 نظریه جرج هربرت مالدین در دوره راحل جامعه پذیری
۷۵	 کولی و فرآیند آینه
۷۵	 الف - گروه های نخستین
۷۶	 ب - مفهوم خود آینه سان
۷۸	 فصل پنجم:
۷۸	 پژوهش های انجام شده در داخل و خارج
۷۸	 الف) پژوهش های انجام شده در ایران
۸۱	 ب) پژوهش های انجام شده در خارج
۸۴	 منابع

فصل اول:

کلیات

مقدمه

نهادهای اجتماعی کننده وظیفه شان شکل دادن به افکار، رفتار و شخصیت افراد بر اساس ارزش ها و هنجارهایی است که خود این نهادها صادر کرده هستند. این نهادها توسط فرآیند جامعه پذیری، تجربیات، ارزش ها و هنجارها را به افراد منتقل می کنند و فرد بر اثر همونوا شدن با ارزش ها و هنجارهای گروه، وظایف رسم های اجتماعی، تشریفات، آداب اجتماعی، اخلاق، سنت های اجتماعی و رفتار مناسب برای زندگی در جامعه، آموزد. فرآیند جامعه پذیری در خانواده به طور غیررسمی و با میزان بالایی روابط عاطفی و به دور از روابط خشک و کلیشه ای صورت می گیرد. در مدرسه، فرآیند جامعه پذیری به طور رسمی و با اجرای احکام خشک و غیرعاطفی همراه است. مدت جامعه پذیری غیررسمی خیلی طولانی تر از آموزش و پرورش رسمی است. چرا که از بدو تولد تا هنگام مرگ ادامه می یابد و به علت این که جامعه پذیری از ابتدا با تجربه های فردی همراه است باعث

می شود که فرد با آغوش باز از آن استقبال کند. در صورتی که مدرسه و محیط کار به دلیل رسمی بودن دارای روابط خشک و غیرعاطفی است و ناگزیر به عنوان تکلیف فرد در برابرش موضع می گیرد .

در مدارس طی زمان های کوتاه به دانش آموزان درس اخلاق داده می شود؛ ولی وقتی دانش آموزان به خانه یا محله خود باز می گردند چیزی سوای آن را به طور مکرر و مداوم تجربه می کند. این امر باعث ایجاد تضاد در شخص شده و خودپنداری فرد را نیز دچار دگرگونی می کند. جامعه می تواند هم در فرد خودپنداره مثبت ایجاد کند؛ اگر او را به عنوان فردی باارزش بپذیرد و به او فرصت نشان دادن خود را بدهد، زمینه شکوفایی استعدادها و رفاه نماید و هم می تواند در فرد خودپنداره منفی ایجاد کند اگر به شخص به عنوان ابزار نگاه کند به او فرصت ابراز وجود ندهد و دنیایی از تضادها را در اطراف فرد ایجاد نماید. خودپنداره مثبت است از اینکه فرد خودش را می بیند. تصویر و پنداشتی که ما از خود داریم در تعیین رابطه ما با دیگران سهم عمده ای دارند .

یکی از انواع تقسیم بندی هایی که در خصوص خودپنداره^۱ صورت گرفته است، می توان به خودپنداره مثبت و منفی اشاره کرد. خودپنداره مثبت نشانه این است که شخص خود را به عنوان کسی که دارای نقاط قوت و ضعف است بپذیرفته است و این امر موجب بالا رفتن اعتماد به نفس در او شده، روابط اجتماعی وی را ارتقا می بخشد. اگر خودپنداره فرد منفی و نامتعادل باشد، از لحاظ روانی ناسالم شناخته می شود. در مطالعات^۲ به این نتیجه رسید، کسانی که در کودکی خودپنداره مثبت و نیز عزت نفس بالایی داشتند در بزرگسالی موفق تر از کسانی بودند که خودپنداره منفی داشتند. خودپنداره منفی از شرایطی ناشی می شود که در این شرایط نوجوانان و جوانان نمی توانند تصوراتشان را نسبت به خودشان بیان کنند در چنین شرایطی مستعد رفتار بزهکارانه می شوند .

^۱ .selfconcept

در تمامی جوامع بشری، افراد بر حسب ملاک های اجتماعی نظیر نقش و پایگاه طبقه، مذهب و نژاد و ... دسته بندی می شوند. یکی از مهمترین ملاک های اجتماعی - فرهنگی برای دسته بندی افراد جامعه، جنسیت است. به عقیده بسیاری از جامعه شناسان، جنسیت شاید یگانه ویژگی مهمی است که به طور اساسی تعیین کننده ادراکات، نگرش ها، رفتارها و منزلت افراد در جامعه بوده و خود نیز به شدت تحت تاثیر یادگیری اجتماعی و فرهنگی شکل می گیرد. هر یک از مقولات مرد یا زن بودن یا دختر و یا پسر بودن مبتنی بر یکسری تصورات و پیش فرض هایی درباره نگرش ها و رفتارهای مناسب مردانه و یا زنانه (کلیشه های جنسیتی) است که در فرهنگ هر جامعه ای تعاریف ویژه متفاوتی دارد.^۱ از این رو هر جامعه برخی خصوصیات و رفتارها را بر مرد و برخی خصوصیات و رفتارها را به زن نسبت می دهند. رفتارهای کلیشه ای در واقع زائیده تصورات جامعه است که در خودپنداره های افراد ظهور پیدا می کند. با توجه به مطالب بالا هدف از پژوهش مقایسه رفتار کلیشه ای خودپنداره و جامعه پذیری مدارس متوسطه و غیرمخاطب بود. در ادامه این فصل ابتدا بیان مسئله، سپس اهمیت و ضرورت و هدف های پژوهش، سوالات پژوهشی، متغیرها و تعاریف عملی و نظری آنها آورده شده است.